

Znaczny stopień niepełnosprawności

Akt prawny	Ulga i uprawnienie	Osoba uprawniona
Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)	Zasiłek okresowy	Przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.
	Usługi opiekuńcze; specjalistyczne usługi opiekuńcze	Przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.
Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o	Zasiłek rodzinny	Przysługuje osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby

świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.)		uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł
	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje; 2) ojciec dziecka jest nieznany; 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko
	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku powyżej 16. roku życia do ukończenia 24. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 110,00 zł na dziecko do ukończenia 24. roku życia
	Zasiłek pielęgnacyjny	Przysługuje osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w

		wysokości 215,84 zł 24 miesięcznie.
	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: 1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub 2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Wysokość zasiłku to 620,00 zł miesięcznie. Wypłata świadczenia jest uzależniona od dochodu.
	Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	Przysługuje: 1) matce albo ojcu, 2) opiekunowi faktycznemu dziecka, 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną

		możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 2119,00 zł 27 miesięcznie.
Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021, poz. 2021)	Dodatkowa powierzchnia mieszkalna o 15 m ²	Przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż: 1) 30% albo 2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%, jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.)	Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej	Uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia
Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz.197)	50% ulga w opłacie za wydanie paszportu	Przysługuje osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. <i>o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</i>.

Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1041 ze zm.)	Zwolnienie od opłaty za usługę pocztową (nadanie przesyłki)	Przysługuje osobie ociemniałej legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, zwaną dalej "osobą niewidomą lub ociemniałą", i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych
	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług powszechnych przez: 1) organizację pracy placówek pocztowych umożliwiającą osobom poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego korzystanie z usług świadczonych przez te placówki; 2) tworzenie w placówkach pocztowych odpowiednio oznakowanych stanowisk obsługi osób niepełnosprawnych; 3) umieszczanie nadawczych skrzynek pocztowych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych w placówce pocztowej lub na nieruchomości użytkowanej przez tę placówkę; 4) doręczanie osobom: a) z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z	Przysługuje osobom niepełnosprawnym

	wózka inwalidzkiego, b) niewidomym lub ociemniałym - na ich wnioski i bez pobierania dodatkowych opłat, przesyłek listowych, przesyłek rejestrowanych, w tym przesyłek z zadeklarowaną wartością oraz kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych, z pominięciem oddawczej skrzynki pocztowej oraz bez konieczności odbierania przesyłki w placówce pocztowej; 5) przyjmowanie od osoby niepełnosprawnej w miejscu jej zamieszkania prawidłowo opłaconej przesyłki pocztowej niebędącej przesyłką rejestrowaną.	
Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1128 ze zm.)	Odliczenia od dochodu wydatków na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne. Za wydatki uważa się wydatki poniesione na: 1) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z	Osobom niepełnosprawnym lub podatnikowi, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne

	niepełnosprawności; 2) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 3) zakup, naprawę lub najem wyrobów medycznych wymienionych w wykazie wyrobów medycznych określonym w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o <i>refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych</i> oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, z wyjątkiem pieluchomajtek, pieluch anatomicznych, chłonnych majtek, podkładow i wkładów anatomicznych; 4) zakup, naprawę lub najem indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego; 5) pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne, w kwocie	
--	---	--

	nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł; 6) zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 7) odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym; 8) odpłatność za pobyt w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym; 9) odpłatność za pobyt opiekuna dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym, w zakładzie leczenia uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej; 10) odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne lub leczniczo-rehabilitacyjne; 11) utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł; 14) opłacenie tłumacza języka migowego; 15) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły	
--	---	--

	25. roku życia; 16) leki, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. <i>Prawo farmaceutyczne</i> w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować stale lub czasowo te leki; 17) odpłatny przewóz: a) osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego, b) dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu niż wymienione w lit. a; 18) używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia - w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł; 19) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem: a) na turnusie rehabilitacyjnym, b) w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji	
--	--	--

	lecniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym; c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży, d) opiekuna dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.	
Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 295)	Ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego oraz autobusowego	
	95% ulgi na podstawie biletów jednorazowych	Uprawniony jest przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji
	93% ulgi w komunikacji zwykłej	na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, są uprawnione osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji.
	78% ulgi	Przysługuje 1) dzieciom i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnym - na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych;

		2) jednemu z rodziców lub opiekunowi dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych - na podstawie biletów jednorazowych. Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem.
	51% ulgi w komunikacji innej niż zwykła, na podstawie biletów jednorazowych lub imiennych miesięcznych	Uprawnione są osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji
	49% ulgi w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów jednorazowych	Uprawnione są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji, z wyjątkiem osób określonych w ust. 1a.
	37 % ulgi na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych	Uprawnione są osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji.
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego	Finansowanie w części lub całości następujące rodzaje zadań: 1) sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych; 2) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom	Osobie niepełnosprawnej stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 926 ze zm.)	niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów; 3) likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych; 4) rehabilitacja dzieci i młodzieży; 5) szkolenie i przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych; 6) usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.	
Uchwała nr 406/XXIV/2020 Rady Miasta Rybnika z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu przewozu osób, bagażu lub zwierząt w komunikacji miejskiej organizowanej przez Zarząd Transportu Zbiorowego w Rybniku	Uprawnienia do jednorazowych i okresowych przejazdów bezpłatnych	Przysługuje: 1) osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji - na podstawie „e-Karty” imiennej wydanej na podstawie orzeczenia potwierdzającego status osoby niepełnosprawnej wydanego przez właściwy organ, 2) opiekunowi lub przewodnikowi towarzyszącemu w czasie przejazdu osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, na podstawie „e-Karty” imiennej wydanej dla opiekuna lub przewodnika osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, 3) uczniom (w rozumieniu ustawy o systemie oświaty) posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz uczestnikom Warsztatów Terapii Zajęciowej i ośrodków wsparcia na trasie z miejsca zamieszkania lub pobytu do placówki w ramach prowadzonych zajęć i z powrotem – na podstawie „e-Karty” imiennej wydanej na podstawie legitymacji (szkolnej) lub innego dokumentu wystawionego przez właściwy organ lub instytucję, na okres wskazany w tym dokumencie, 4) rodzicom i opiekunom dzieci i młodzieży, o której mowa w pkt. 1 – na podstawie „e-Karty” imiennej wydanej na podstawie

		ważnego dokumentu wystawionego przez właściwy organ lub instytucję na okres wskazany w tym dokumencie
Uchwała nr 857/LII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia regulaminów korzystania z wyznaczonych ogólnodostępnych miejsc postojowych położonych poza drogami publicznymi w Rybniku	Zwolnienie z opłat za postój na parkingach na podstawie karty zbliżeniowej, której nadano uprawnienia do bezpłatnego parkowania.	Osobie niepełnosprawnej legitymującej się „kartą parkingową dla osób niepełnosprawnych” a także osobom dokonującym przewozu osób niepełnosprawnych za okazaniem dokumentu potwierdzającego uprawnienia nieodpłatnego parkowania. Dokument (kartę zbliżeniową wydają na wniosek Rybnickie Służby Komunalne)
Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.)	Uprawnienia do: 1) szkoleń; 2) stażu; 3) prac interwencyjnych; 4) przygotowania zawodowego dorosłych; 5) badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 6) zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 powyższej ustawy; 7) finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 powyższej ustawy; 8) studiów podyplomowych, szkoleń na podstawie trójstronnych	Osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu

	umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową; 10) bonu na zasiedlenie; 11) bonu szkoleniowego; 12) bonu stażowego	
	Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą	Osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu.
	Dofinansowanie do wysokości 50 % oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego	Osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Dofinansowanie następuje na podstawie umowy zawartej przez starostę z osobą niepełnosprawną prowadzącą działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne.
	Skrócony wymiar czasu pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin w tygodniu; - osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych za wyjątkiem osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz gdy, na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub	Osoba zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności

	w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi zgodę; - dodatkowa przerwa w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek - 15 minut, wliczana do czasu pracy, - dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym; - prawo zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia: 1) w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym, nie częściej niż raz w roku, 2) w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.	
	Zwolnienie z opłaty związanej z korzystaniem z drogi publicznej lub drogi wewnętrznej umożliwiających dojazd bezpośrednio do obiektów użyteczności publicznej, w szczególności budynków przeznaczonych na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu,	Osoba niepełnosprawna, o której mowa w art. 8 ust. 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym

	gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz innych ogólnodostępnych budynków, przeznaczonych do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynków biurowych i socjalnych.	
Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 240)	Renta socjalna	Przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: 1) przed ukończeniem 18. roku życia; 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia; 3) w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.
Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., 1170 ze zm.)	Zwolenia od podatku od nieruchomości gruntów stanowiących działki przyzagrodowe członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, którzy spełniają jeden z warunków. Zwolenie z opłaty za posiadanie psa asystującego	Osobom niepełnosprawnym o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobom całkowicie niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym albo niezdolnym do samodzielnej egzystencji. Osobom niepełnosprawnym o znacznym stopniu niepełnosprawności
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz.	Udogodnienia związane z wyborami pod względem architektonicznym i infrastrukturalnym. W lokalu należy wyznaczyć co najmniej jedno miejsce zapewniające tajność głosowania wyborcom niepełnosprawnym, dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych	Osobom niepełnosprawnym

336)	wynikających z ich niepełnosprawności.	
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 576 ze zm.)	Zapewnienia użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi dostępu do usług telekomunikacyjnych równoważnego poziomowi dostępu, z jakiego korzystają inni użytkownicy końcowi.	Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do usług telekomunikacyjnych.
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 450 ze zm.)	Osoba niepełnosprawna legitymująca się kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami o których mowa w art. 7 ust. 2.	Kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.
Uchwała nr 857/LII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia regulaminów korzystania z wyznaczonych ogólnodostępnych miejsc postojowych położonych poza drogami publicznymi w Rybniku	Zwolnienie z opłat za postój na parkingach na podstawie karty zbliżeniowej, której nadano uprawnienia do bezpłatnego parkowania.	Osobie niepełnosprawnej legitymującej się „kartą parkingową dla osób niepełnosprawnych” a także osobom dokonującym przewozu osób niepełnosprawnych za okazaniem dokumentu potwierdzającego uprawnienia nieodpłatnego parkowania. Dokument (kartę zbliżeniową wydają na wniosek Rybnickie Służby Komunalne)
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 576 ze zm.)	Zapewnienia użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi dostępu do usług telekomunikacyjnych równoważnego poziomowi dostępu, z	Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do usług telekomunikacyjnych.

	jakiego korzystają inni użytkownicy końcowi.	
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 450 ze zm.)	Osoba niepełnosprawna legitymująca się kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami o których mowa w art. 7 ust. 2.	Kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia i posiadającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 576 ze zm.)	Zapewnienia użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi dostępu do usług telekomunikacyjnych równoważnego poziomowi dostępu, z jakiego korzystają inni użytkownicy końcowi.	Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do usług telekomunikacyjnych.
Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1689)	Zwolnienie z opłaty za używanie odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych	Osobom zaliczonym do znacznego stopnia niepełnosprawności
Ustawa z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności	Korzystanie poza kolejnością: 1) ze świadczeń medycznych udzielanych w poradniach specjalistycznych (ambulatoryjnej opiece specjalistycznej), 2) ze świadczeń medycznych w szpitalach, 3) z usług farmaceutycznych realizowanych w aptekach,	Uprawnienia dla świadczeniobiorców posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

	4)ze świadczeń rehabilitacji leczniczej - bezlimitowo, zgodnie ze wskazaniami medycznymi.	
--	---	--